KARİKATÜR

Bal peteği ve vakitsiz arılar..

Patron — Matmazel, siz de beni budala sanıyorsunuz...
Daktilo — Henüz bilmiyorum efendim, buraya geleli iki gün oldu!...

İşsiz — Hem diploma sahibi olmak, hem de iş bulamamak, rezalet doğrusu.
Arkadaşı — Taaccüp etme. Benim de yirmi senedenberi şoför ruhsatnamem var ama, otomobilim yok!...

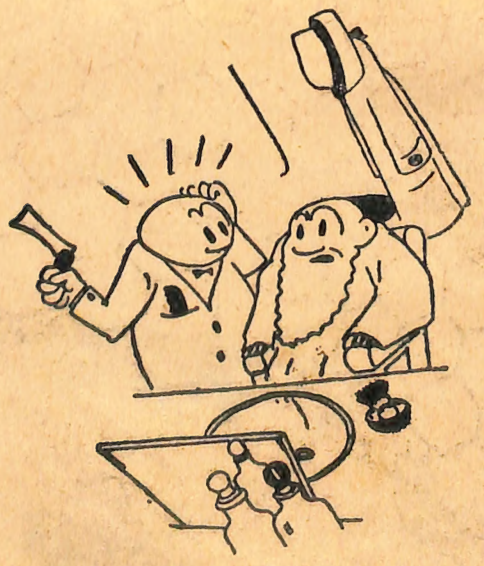

Müşteri — Sakalımın ortasından münasip bir delik aç. Lejiyon donör nişanım görünsün!...

Madam Papen — Daha çay pişiremiyeceğim, Kocam buharlı makineyi icada hazırlanıyor!...

4 üncü cildimiz

104 üncü sayı ile dördüncü cilt kolleksiyonlarını tamamlıyan okuyucularımız ellerindeki sayıları idarehanemize göndererek hususî kapaklarımızla ciltletebilirler. Dördüncü cildimiz 79 uncu sayıdan başlamakta ve 104 ncü sayımızla tamamlanmaktadır.

Kolleksiyonlarını dışardan ciltletmek için idarehanemize gönderenler cildiye ve posta ücreti olarak 65 kuruş göndermelidirler. Ciltler bir hafta zarfında ikmal edilerek iade edilir.

Kolleksiyonlarını bulundukları yerde ciltletmek istiyen okuyucularımıza 35 kuruş mukabilinde hususî kapaklarımızdan gönderebiliriz.

Kolleksiyonlarında noksanı olan okuyucularımız her noksan sayı için cildiye bedeline on kuruş ilâve etmelidirler. Noksan sayıları doğrudan doğruya idarehanemizden celbedebileceğiniz gibi, tekmil bayilerimizden de tedarik edebilirsiniz.

Yüzbaşı — Ne duruyorsun, yemeği dağıt sana?..
Bölükemini — Fasulyeleri sayıyorum. Kardeş payı yapacağım!...

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gaine) ve Kemerleri vücudu sıkmaksızın tenasübü temin eder. Sevimliğine halel gelmeksizin vücudu yumuşatır ve inceltir.

Fiyatlar: Kemerler 6 liradan. Korseler (Gaine) sutyenle beraber 25 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 18 No.lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Ahenk ve Mandolin

Zarif, sağlam ve ucuz olduğundan memleketin her tarafına gönderilmektedir. İhtiyaçlarınızı ve kataloğumuzu isteyiniz.

Eskişehir: Ahenk çıkaran S. SUAD

No. 106 CİLT: 5 YIL: 3 FİATI 10 KURUŞTUR 6 İKİNCİ KÂNUN 1938

KARİKATÜR

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ

İdarehanesi:
İstanbul. Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✻ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH MECMUASI ✻

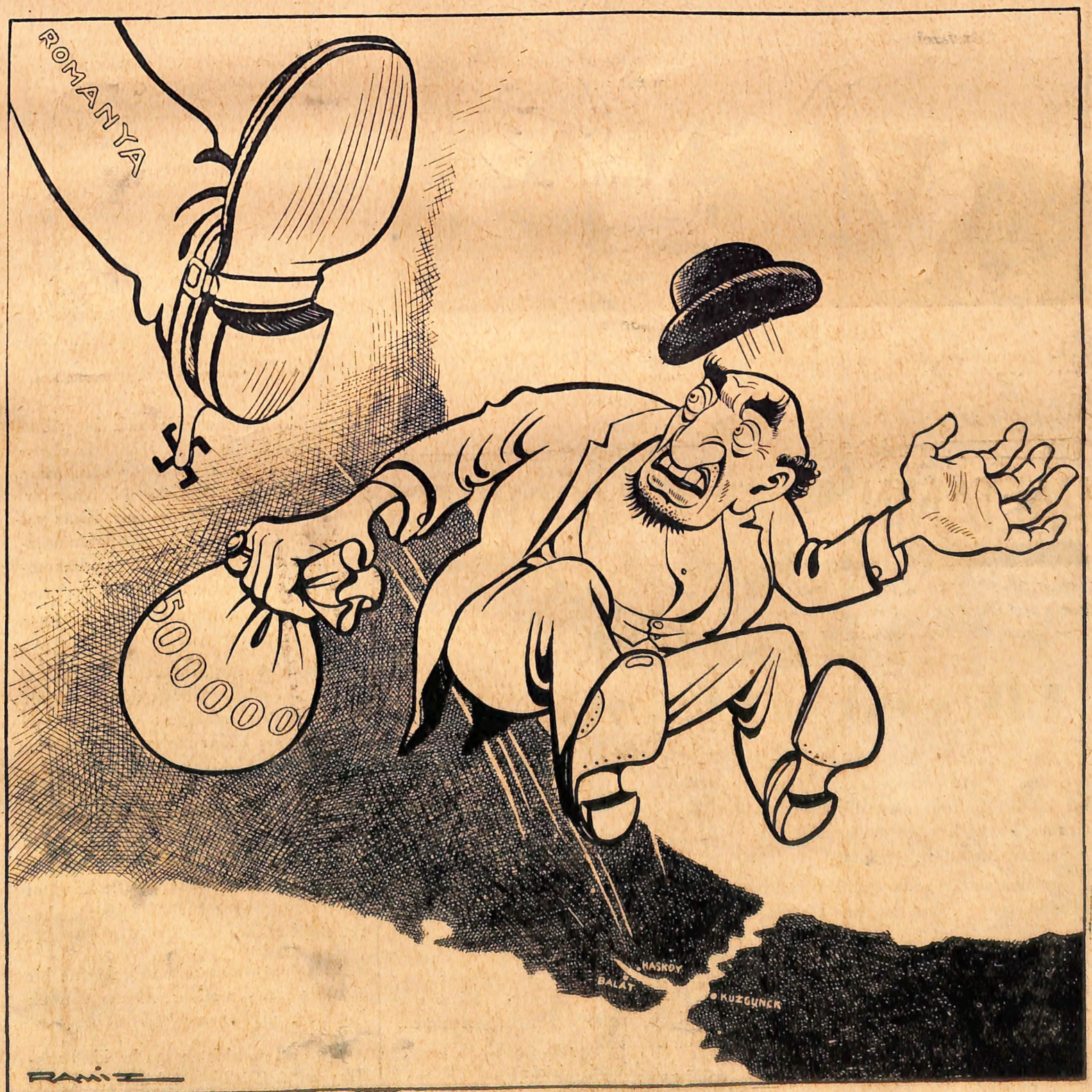

ROMANYA YAHUDİLERİ KOVUYOR:

Salamon — Bir kere paralandik, artik tekme, tokat viz yelir!....

İNGİLTERENİN EZELİ SİYASETİ:
— Dostum zaman... En güvendiğim müttefikim sensin!...

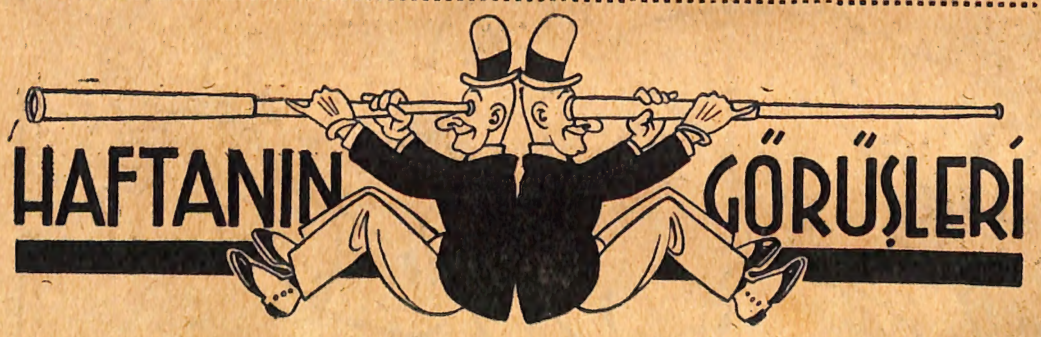

DİLENCİLİK BİR MESLEK MİDİR...

Dün gazinonun bir köşesinde kendi kendime gazete okuyordum. Önümde bir karaltı belirdi. Başımı kaldırdım. Uzunca boylu, eski beyaz ceketli, traşı uzamış, bir adam gördüm.

Boynunu biraz yana iğerek dikkatle bana bakıyor, fakat bir şey söylemiyordu.

— Bir şey mi istiyorsunuz? dedim.

Gülümseyerek kasketini çıkardı:

— Lûtfederseniz, dedi.

— Yani...

— Yani gönlünüzden ne koparsa..

Şaşırmıştım:

— İane mi topluyorsunuz, dedim.

— Evet..

— Hangi müessese namına?

Beyaz ceketli adam yine gülümsedi:

— Bendenizin kendi namıma..

— Anlıyamadım... Fakir misiniz?

— Zannederim.

— Sadaka mı istiyorsunuz?

— Bendeniz bu eski kelimeyi kullanmak istemedim. Nekadar olsa insanın gururuna dokunuyor, fakat mademki öyle arzu buyuruyorsunuz... Pekâlâ... Sadaka...

— Siz dilenci misiniz?

— Eskiden Türkçemizde kullanılan Arapça kelimelerin bazı iyi tarafları vardı. İğrenç yahut ayıp bir şeyi Arapça bir kelime ile eda ettiniz mi fikir daha kolay hazmedilecek bir hale gelirdi. Meselâ eski Ulumu diniye kitaplarında «Necasetten taharet», «Setri avret» gibi kelimeler vardı. Maazallah bunların Türkçesini kibarca bir meclis-te kullansanız sizi süpürge sopasile kapı dışarı ederlerdi.

Bu cümleden olarak bize de «Sail» denmişti. Bu kelimenin mânasını muhterem müşterilerimiz de, biz de pek iyi bilmediğimiz için kırılmazdık. Fakat mademki şimdi halis Türkçe kelimelere rağbet devrindeyiz. O halde biz de kendimizi adımızla söyliyelim. Evet dilenciyim.

Gazetemi masanın üstüne bırakmış, karşımdakini daha iyi görmek için gözlüğümü kulaklarıma geçirmiştim:

— Konuşmanızdan anlıyorum ki, mektep, medrese görmüş bir insansınız. Maşallah gücünüz, kuvvetiniz, sıhhatiniz de yerinde görünüyor. Öyle olmasa bu soğukta beyaz ceketle sokakta gezemez, arkanıza halinize göre bir palto eskisi, hat â yamalı bir hırka geçirebilirdiniz. O halde tahsiliniz ve sıhhatiniz yerinde olduğuna göre niçin bir meslek, bir iş tutmuyor da ötekine berikine el açıyorsunuz?

Dilenci yine gülümsedi:

— Müsaadenizle, evvelâ bir zühulünüzü tashih edeyim. Dünyada el açmadan yaşamıya muktedir olan insan gördünüz mü? Diyelim ki, iyice bir tahsiliniz var; iş istiyorsunuz. Biraz yalvarıp yakarmadan, karşınızdakinin izzeti nefsini okşamadan, boyun bükmeden, yahut tavsiye yolile başkalarını kendi namınıza dilendirmeden iş almanıza imkân var mı?

Kendisini muztarip ve bedbaht bir insan gibi gösterebilmek için âdeta bir mahir aktör makiyajı yapmıya ve rolünü onun kadar maharetle oynamıya mecburdur. Makiyaj ve kostüm meselesi son derece mühimdir. Tahmin buyurursunuz ki, benim evde eski de olsa bir kışlık kostümüm vardır. Bu soğuk ve yağmurlu günde onu giymeyip de bu yelken bezinden ceketle kendimi tiril tiril titretiyor gösterişim bir maharet değil midir?

Traşımın uzamış olması çehreme bir hüzün ve mahrumiyet mânası vermek için değil midir?

Bir zeki meslektaş vardır ki, Rumdur; hattâ Türkçe de bilmez. Fakat o şekilde giyinir, kasketinin güneşliğini o tarzda yana çevirir, sakalının yanak-

lara gelen kısmını o tarzda kestirir ki, öğle ve ikindi namazından çıkan halis müslümanlar cami kapısında onu görünce sarığı çıkarmış bir eski vâiz sanırlar ve sırtını okşıyarak utana sıkıla avucuna para koyarlar.

Bazan sapasağlam olduğumuz halde kör, sağır, topal, çolak, nüzullü ihtiyar, sallabaş deli, canı dudağında hasta taklidi yaparız. Bu rolleri oynamak için az incelik mi lâzımdır sanırsınız?

Öylelerimiz vardir ki, Hamlet, Makbet oynar gibi feci seslerle yalvarır, inler, bağırır, ağlar, tazallüm eder. Yine öyleleri vardır ki, bir kelime söylemediği halde duruşile, bakışile, yüzündeki mimik ve bakışlarındaki hüzün ve matemle kalbleri yakar ve keselerin ağzını açtırır. Nihayet müşterilerinin yanına yaklaşıp herhangi bir romancıyı ve tefrika tarihçisini imrendirecek «İşsiz kaldım, merhameten, inayetn bana iş veriniz» demekle «Aç kaldım, bana biraz para yahut yiyecek lûtfedin« demek arasında fark var mıdır? Elinizi vicdanınıza koyup düşünün. Siz herhalde bir iş sahibi, belki de elinizdeki bir tomar gazeteye nazaran muharrirsiniz. Hak etmiş olduğunuz parayı dahi alabilmek için bazan idare memuruna yalvarmıyor musunuz?

Bir münasebetsizlik edip başmızı bir derde soktuğunuz zaman «Aman yarabbi sen beni kurtar» diye yalvarmanız bile bir nevi dilenciliktir.

Bu noktayı böylece arzettikten sonra asıl sualinize cevap vereyim. «Vücudün sağlam, sıhhatin yerinde bir meslek, bir iş tutamaz mısın?» buyurdunuz. Acaba efendim, siz dilenciliği meslek addetmiyor musunuz? Dilenciliğin sair mesleklerden farkı sadece kazanç vergisinden muaf tutulmuş olmaktan ibarettir. Belediye ve polis sanatımızı serbestçe icra etmiye izin vererek bizi dolambaçlı ve hileli yollardan yürümiye mecbur etmese onu da iftihar ile veririz.

Şaşkınlığım gittikçe artıyordu.

— Affedersiniz ama, dilenciliğin nasıl bir meslek olabileceğini bir türlü kavrıyamıyorum.

— Bir kere dilenciliğin nihayet ince bir takım kaideleri vardır. Dilenci deyip de geçmeyiniz. O, bir trajedi aktörünün bütün meziyetlerine sahip olmazsa katiyyen işinde muvaffak olamaz. Trajedi aktörünün ne suretle para kazandığını bilirsiniz. Kendisini bedbaht ve muztarip göstererek halkın merhamet ve şefkatini celbetmek su-

ALMANYA KÜÇÜK İTİLÂFA YANAŞIYOR:
Vadı ittifala izalei fikir!...

ROMANYA DA FAŞİST OLDU:
Ayağa gelen kısmet!...

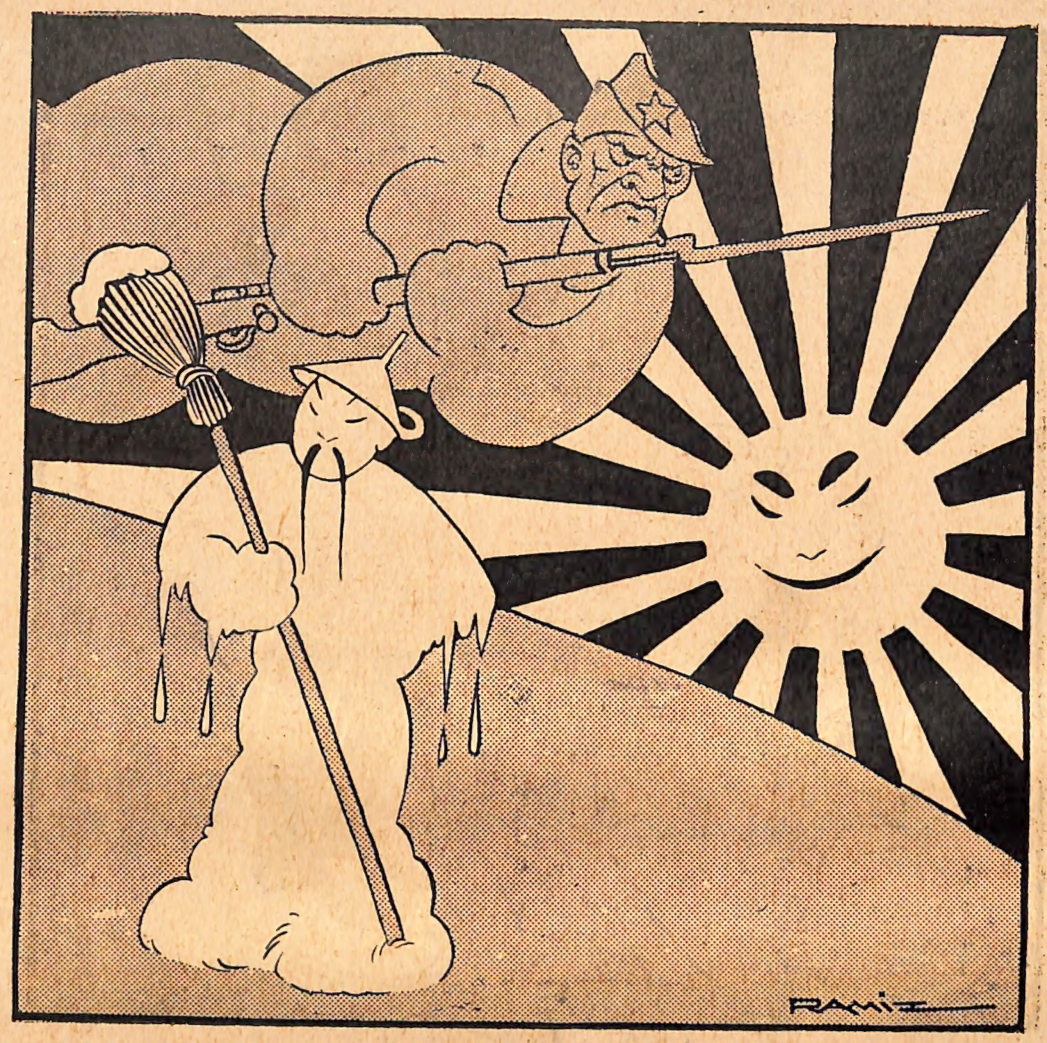

AKSAYİ ŞARKTA SİYASİ HAVA:
Japon güneşi — Aramızda şu bulut olmasa ben seni daha çabuk eritirim ya!.

retile değil mi? Dilenci de öyledir. Size bir hayli felâket hikâyeleri uydurup söyler.

— Dilencinin bir artist olduğu noktasında size hak verebilirim. Fakat halk tarafından itilip kakılmak, kapılardan kovulmak size ağır gelmez mi?

— Ne çıkar efendim. İnsan meselâ mütekait bir ihtiyar memur olur ve bir çok seneler devlete hizmet etmiş bulunur da, sonra pekâlâ üç aylığını alırken maaş dairesinde itilip kakılır, yahut kapı dışarı edilebilir. Aşağı yukarı her küçük memur bir derece büyüğünden buna benzer bir muamele görmez mi?

— Siz okuyup yazdığınız halde nasıl olup da meslekler arasında bunu seçtiniz?.

— Seçmedim, kendi kendine oldu. Mektepten çıktıktan sonra iş istemek için her gün bir daireye taşınıyordum. müdür tuhaf bir adamdı. «Bugün git yarın gel» diye mütemadiyen atlatıyor, bazan da kızıp kovuyordu.

Bir akşam sokakta kendisine tesadüf ettim. Yanına yaklaştım: «Beyefendi Allah rızası için halime acıyınız» dedim. Ben tabiî işimden bahsediyordum. O, karanlıkta beni teşhis edemedi; bir dilenci sandı. Cebinden çıkardığı bir çeyreği şefkatle avucuma tutuşturdu. İşte o zaman zihnimde bir şimşek çaktı. Ayni insan kendisinden memuriyet istiyene kızıyor, fakat sadaka istiyene acıyordu. Demek ki, dilencilik herhangi bir işten daha kârlı bir sanat olabilirdi. Bunun üzerine kararımı verdim ve o geceden itibaren de dilenciliğe başladım.

— Öyle şey olmaz arkadaş.. İnsanda bir istidat, bir maya bulunmazsa dilenciliğe alışamaz, yabancıya el açamaz.

— Doğrusunu isterseniz bende az çok bir ekzersiz yok değildi. Meselâ çocukken bana iane toplattırırlardı. Gerçi bu kendi hesabıma değildi. Fakat ne de olsa alışmıştım. Sonra bende mektepte iken ara sıra hayır sahipleri bize bedava yemek yedirirler, kundura vesaire hediye ederler, buna mukabil resmimizi çıkartarak gazetelerde neşrederlerdi. Bu da tedricen beni terbiye eden ve izzeti nefis denen lüzumsuz yükü sırtımdan atmama yardım eden bir sebep olmuştur.

KARİKATÜR

Tayyareler ağırlaştıkça daha emniyetli olurlarmış, doğrudur. Mübarek yerden kalkmıyacak kadar ağırlaşırsa, muhakkak en emniyetli hale gelmiş demektir.

★

İnsanın en zevkine giden ses ve söz şudur:

— Buyurun, size olan borcumu işte ödüyorum.

★

Bazı adamlar balık gibidirler. Ağızlarına hâkim olsalar zokayı yutmazlar. Diyorlar. Acaba zoka yutmamak için ağız açmak da bir çeşit zoka yutmak değil midir?

★

Her meselenin iki tarafı vardır. Birisi sizin müdafaa ettiğiniz taraf, öteki haksız taraf.

★

Somurtkan, canı sıkılmayınca rahat etmiyen adamdır.

★

İnsanlar istakoza benzerler. Haşlanmadıkça yenmezler.

★

Ev yıkanın evi yıkılırmış. Hayır demem, fakat ev yıktıktan sonra evi yıkılanların haneleri daima sigortalı çıkar.

★

Bazı insanlar, bütün zekâ kudretlerini budalalıklarını ortaya dökmekte gösterirler.

★

Hiddet üç kısımdır. Zayıf tabiatlılar saklıyamazlar, kuvvetliler hiç sezdirmezler. Orta halliler eve gidinciye kadar sabrederler. İşte biz bu üçüncülere kazak, ilk ikisine kılıbık deriz.

★

Siyaset çok defa insanın bizzat inanmadığı şeye inandığını başkalarına inandırmak sanatıdır.

Filozof

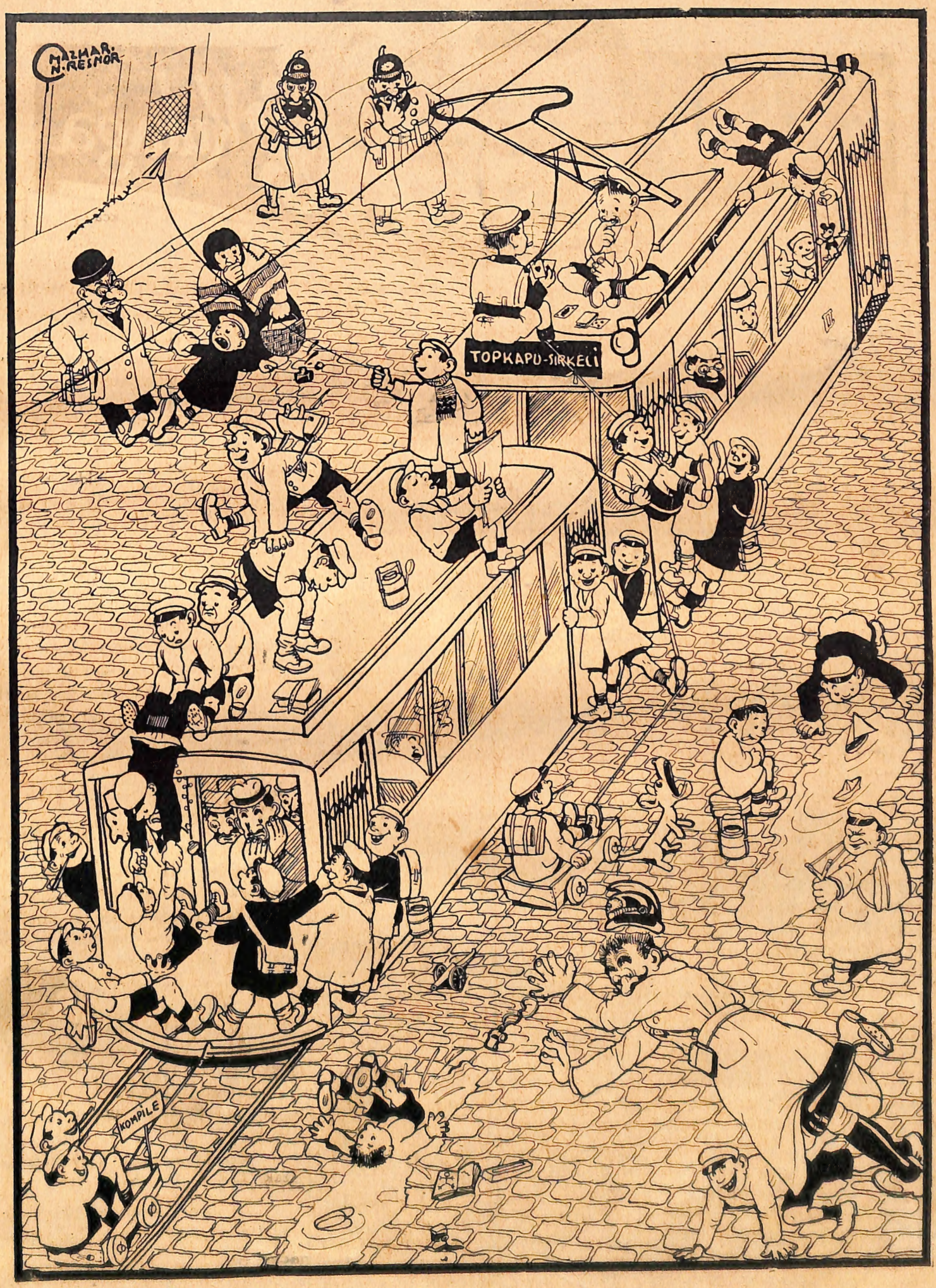

Çocuk Bahçesi!.

SEYİRCİLER DE GÖRMÜŞ

Üstat İsmail Hakkı Şehir tiyatrosuna gitti. Çıkarken aktör ahbaplarından birisile karşılaştı. Aktör arkadaş hakikaten acıklı bir rol deruhte etmişti. Öylesine bağırmıştı ki, tiyatro zangır zangır inlemişti. İşte bu aktör âdeta takdir ister bir sesle üstada sordu:

— Rol esnasında suratımda ıztırabı, felâketi ne güzel tecessüm etitrdim gördün mü?

— Seninkini görmedim ama, seyircilerin yüzündekini gördüm.

●

AVCILIK HİKÂYELERİNDEN

Aka Gündüz avcıdır. Her sabah ava çıkar. Üç gündür şişman bir adamla av sahasında karşılaşıp selâmlaşıyordu. Üçüncü günün öğlesine doğru şişman avcı bir kendi boş çantasına, bir de Akanın dolu çantasına bakıp iç çekerek:

— Bayım, dedi, çok akıllı bir köpeğiniz var.

Aka gülerek cevap verdi:

— Siz tüfek atarken ağaçların arkasına saklanmasından mı anladınız?

●

NE YAPMIŞ:

Halil Lûtfi doktorlara hiç güvenmez. Bunun sebebini biraz da hasisliğine, ilâç parası vermek istemediğine hamlederler.

Bir gün hastalandı. Ahbaplarından bir doktor tesadüfen ziyaretine gelmişti. Hazreti bir temiz muayene etti. Etraflı bir reçete verdi. Üç gün sonra gelmek vadile geçti gitti. Üç gün sonra uğrayınca, Halil Lûtfiyi turp gibi buldu. Sevindi:

— Gördün mü, dedi, tavsiyelerimi takip etmenin faydasını gördün mü?

— Eğer tavsiyelerini takip etseydim sağlam yerim kalmazdı ki...

— Ne diyorsun!

— Tabiî azizim, sen gider gitmez reçeteni pencereden dışarı attım.

●

HEPSİ SÖKÜLECEK

Üstat İbrahim Alâettin'in dişi ağrıyordu. Nihayet canına tak dedi. Önüne ilk raslıyan diş muayenehanesine daldı.

— Aman bayım, mahvoluyorum, diye sızlandı. Bir dişim ağrıyor şunu hemen çekin.

Dişçi üstadı önüne oturttu. Ağzının içini etrafile muayene ettikten sonra ellerini uğuşturarak:

— Sayın bayım, dedi, otuz iki dişinizi birden kaybetmemek için bir tek çare var.

— Aman nedir?

— Ağrıyan dışinizi parmağınızla göstermeniz...

●

SON ÇARE:

Üstat karikatüristimiz Ramiz yemek hususunda titizdir. Bir gün acele işi vardı. İlk rasladığı lokantaya girdi. Ağzının tadını bildiği için bir piliç ısmarladı.

Pilicin gelmesinden on dakika sonra Ramiz, garsonu çağırdı:

— Oğlum, dedi, sizde balta bulunur mu balta.

— Bulunur efendim.

— Âlâ, şu pilici al, balta ile kuş başı kuş başı kes. Kenarındaki bezelyelere dokunma. Onları da kırıp yemek kabil değil ama, çaresiz teker teker yutarım.

CAHALETİN KATMERLİSİ

Salonda konuşuyorlardı. Söz döne dolaşa tarihe geldi. Büyük cihangirlerden dem vurulmıya başlandı. Sezarı, Cengiz'i derhatır ettikten sonra Napolyon'da karar kılındı ve üstat tarihçimiz M. Turhan Tan'a dönülerek soruldu:

— Napolyon Osterliç'te yendi mi yenildi mi?

Üstadın bu cehalete karşı tepesi atmıştı:

— Elbette yendi, dedi, bunu bilmiyecek ne var? Avusturyalıları ezdi.

Biraz evvel, bütün dünya milletlerinde atletlerin yüz metreyi kaç saniyede aldıklarını bülbül gibi sayan bir tatlısu atleti atıldı:

— Ya, demek o zaman da otomobil varmış ha!

●

PEK BASİTMİŞ:

Reşat Nuri Çalıkuşu'nu yeniden yazarken kendi kendine her sabah erkenden kalkıp çalışmıya karar verdi. Bu kararile ev halkını da rahatsız etmemek için bir çalar saat peydahlayıp, uyanmak istediği vakte göre ayarlamayı düşündü. Şık bir saatçi dükkânına daldı. Derdini yandı.

Saatçi raftan bir kutu indirdi. Kâğıtlara sarılmış bir saat çıkardı.

— İşte bayım, dedi, tam işinizi görecek mal.

— Şu halde sabahleyin beni muayyen saatte uyandırması için ne yapmalıyım?

— Pek basit bayım,, şöyle sağa sola sallayıverirsiniz?

Papağan

Monolog :

KAPLAN AVCISI

[Büyük avcı başında şapkası, sırtında tüfeği, ayağında dolakları sahneye girer, göğsünde boydan boya fişeklikler, belinde bir hançer vardır. Şapkasını çıkararak ahaliyi selâmlar]

Kusura bakmayın... Kunduralarımın çamurunu, üstümün toz toprağını, traşımın uzunluğunu hoş görün... Şimdi vapurdan çıktım. Seferden geliyorum. Adım Hasan Atan'dır. Soyadımı sakın kıtır atan, martaval atan mânasına almayın... Kurşun atan diye tefsir edin. Evet kurşun atan... Ben avcı olduğum halde saçma atmıya da tenezzül etmem. Saçma atmak dilediği noktayı kurşunla vuramıyan acemi avcıların işidir.

Ben çekirdekten avcıyım. Fakat hiç bir zaman kuşa, tavşana tüfek atmıya tenezzül etmedim. Bunlar kanat ve bacağından gayri müdafaası olmıyan zavallı mahlûklardır. Kuş öldürmek, tavşan öldürmek, sokakta karanlıkta arkadan adam vurmaktan farksız bir cinayettir.

Gerçi birkaç yaban domuzu vurmuşumdur. Fakat bunlar çocukken yaptığım talimlerde olmuştur. Ben kaplan avcısıyım. Bizde kaplan olmadığını söylerler. Hakikaten memleketimizin kaplanı bol değildir. Fakat Söke taraflarında epeyce kaplan vardır.

Her yıl bu mevsimde sekiz, on gün oralarda dolaşır, on, on iki kaplan postu ile geri dönerim. Şimdi de ayağımın tozile Aydından dönüyorum.

Büyük bir kaza geçirdim. Geçmiş olsun deyin bana... Az kalsın postu veriyorduk. Fakat ferasetimiz, soğukkanlılığımız sayesinde tehlikeyi savdık.

Vak'ayı gözünüzün önünde aynen canlandırmak için biraz tasvir yapayım. Balta girmedik bir orman... Hattâ güneş girmedik de diyebiliriz... Çünkü tepesi biribirine kol atmış ağaç dalları ve yapraklarından bir kubbe haline girmiştir. Bereket versin kışın yaprakların bir kısmı dökülüyor da, insan biraz etrafını görmiye muvaffak olur. Bu ormanda her taraftan çağlıyanlar, seller akıyor. Ben bir ağaç kütüğünün üstüne oturmuş tek başıma avımı bekliyorum... Önümden sürü sürü kurtlar, ayılar, ayğırlar, yaban domuzları geçiyor fakat ben hiç birine aldırmıyorum.

Nihayet beklediğim karşıdan görünüyor. Korkunç bir kaplan... Tüfeğimi yanımdan alarak hazırlığa başlıyorum. Derken efendim, onun arkasından bir kaplan daha çıkmıyor mu? Bunlar herhalde karı koca olacaklar... Boyunduruğa koşulmuş iki öküz gibi yanyana yürüyerek bana doğru geliyorlar.

O zaman dehşetle hatırlıyorum ki, üzerimde bir tek kurşun kalmıştır... İki kaplana karşı bir tek kurşun... Vaziyetin vahametini elbette anlamışsınızdır... Benim için atıp da tutturamamak yoktur... Kaplanın biri mutlaka kurşunumu gözünden yiyecek ve ânîde ölecek... Fakat ötekine karşı kendimi nasıl koruyacağım?

Başka bir avcı için binde bir kurtuluş ümidi tasavvur edilemezdi. Fakat benim için öyle mi ya... Derhal soğukkanlılıkla bir tedbir düşündüm... Siz de düşünün bakalım bulabilecek misiniz? Ne mümkün değil mi? O halde müsaade edin de ben anlatayım.

Belimdeki şu hançeri görüyor musunuz? Dünyada bir eşi daha bulunmıyan bir çelikten yapılmıştır. Tek kurşunumu tüfeğime yerleştirerek hayvanlara nişan alıyorum; hançeri sol elimle tüfeğin ağzına tutuyor ve ateş ediyorum. Vaziyeti gözönüne getirdiniz değil mi? (İşaretlerle tarif ederek) tüfek şu vaziyette.. Namlosunun ağzı önünde hançer şu vaziyette...

Ben tetiğe dokununca ne oluyor? Namlodan çıkan kurşun hançerin sert ve keskin ağzına çarpınca ikiye bölünüyor. Bu parçalardan her biri kaplanlardan birini gözünden vurup derhal yere seriyor.

Nasıl, harikulâde bir avcı olduğumu anladınız mı?

Boncuk

HİZMETÇİ KITLIĞINDA:

Kadın — Bana âdeta hizmetçi muamelesi ediyorsun...

Erkek — Bir de beni beğenmezsin!...

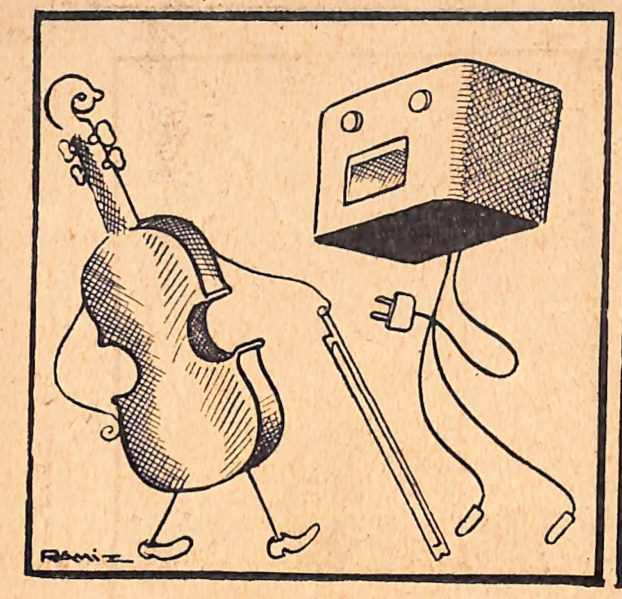

Keman — İstanbul radyosu hangi dalga ile işler...
Radyo — Vallahi dalgada olduğu malûm ama, hangi dalgada olduğunu çevirenlere sormalı!..

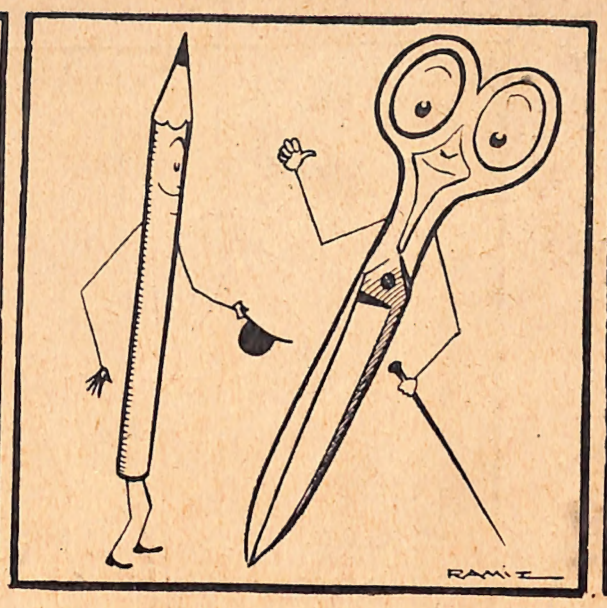

Kalem — Vay bayım, zatıâlinize eskiden erkek terzisinde tesadüf ederdik, şimdi göremiyoruz...
Makas — Orada işler kesat, şimdi gazetelerde çalışıyorum!....

★ Eşyalar

Süpürge — Her yeri bilirim, her yeri görürüm de resmî dairelere hiç girmişliğim yoktur!...

Hayvanların dostu!..

Yanımda iki hayır sahibi bir insanın ölümünden yana yakıla bahsediyorlardı.

Kulak kabarttım.

Birisi diyordu ki:

— Bunun kadar merhametli ve müşfik bir insana tesadüf etmedim. Hayvanları son derece severdi. Etlerini yemezdi. Yalnız sebze ve meyva ile geçinirdi. Hattâ süt ve yumurta da ağzına komazdı. Bir yumurta gördüğü zaman: «Bu masum bir pilicin tohumudur. Ne hakla onu daha dünyaya gelmeden ifna ediyoruz» derdi. Sütü gördüğü zaman gözleri yaşarırdı. İçini çekerek: «Kim bilir hangi masum kuzu yahut buzağının gıdasından kesilmiştir.» derdi.

Meşrutiyette köpekleri Hayırsızadaya sürdükleri zaman, gazete çıkararak İttihatçılara çatmış, Bekirağa bölüğünde bir hayli dayak yedikten sonra Sinoba sürülmüştü.

İstanbul köpeklerini imha ettiği için bugünkü İstanbul belediyesinin de düşmanı idi. Son zamanlarda malını, mülkünü satmış, parasile bir köpek hastanesi açmıştı. Himayei hayvanat cemiyetinin en faal ve fedakâr bir âzası idi.

Ben de gayri ihtiyarî müteessir olmuştum:

— Affedersiniz merak ettim, dedim, bu hayırlı insan ne hastalığından vefat etti?

Cevap verdiler:

— Hastalık değil, kaza... Kâhtane civarlarında kendi kendine dolaşırken köpekler parçalamışlar...

NE İSTİYOR?

Acarın yakında bir küçük kardeşi olacaktı. Annesi bir gün sordu:

— Bana bak Acar, dedi, sana bir kızkardeş mi, vereyim, yoksa bir erkek kardeş mi?

Acar bir müddet düşündü. Sonra ihtiyatlı ihtiyatlı cevap verdi:

— Kardeş yerine bir bisiklet olsa olmaz mı anneciğim?

Erkek — Gazeteler yine bir alay kirli
Kadın — Ah bu erkekler, merakları
maktır!...

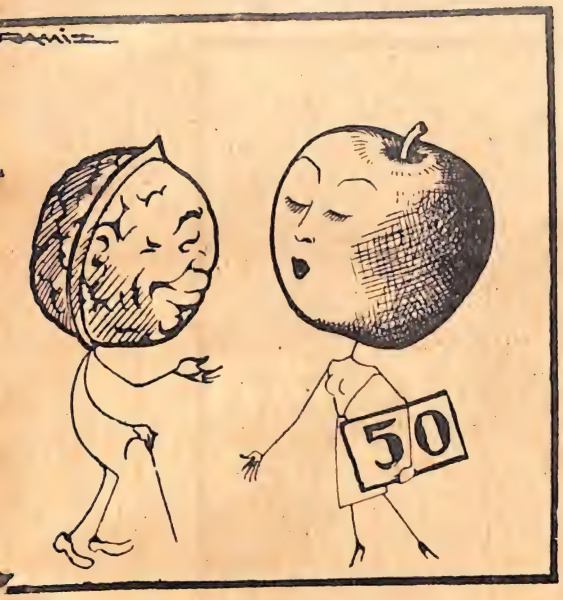

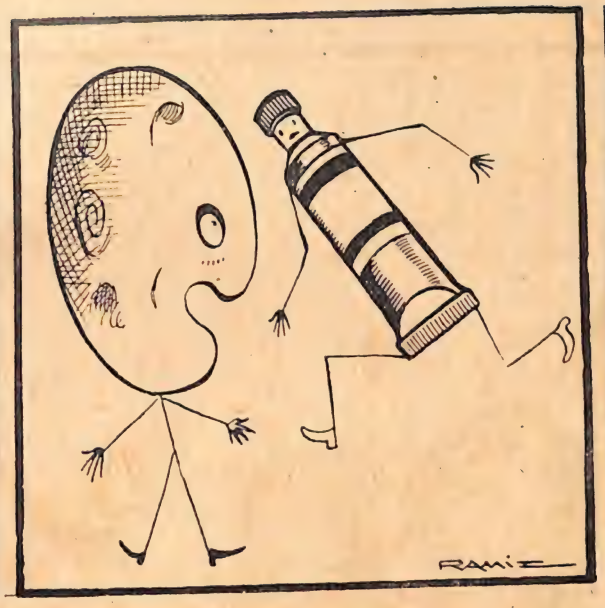

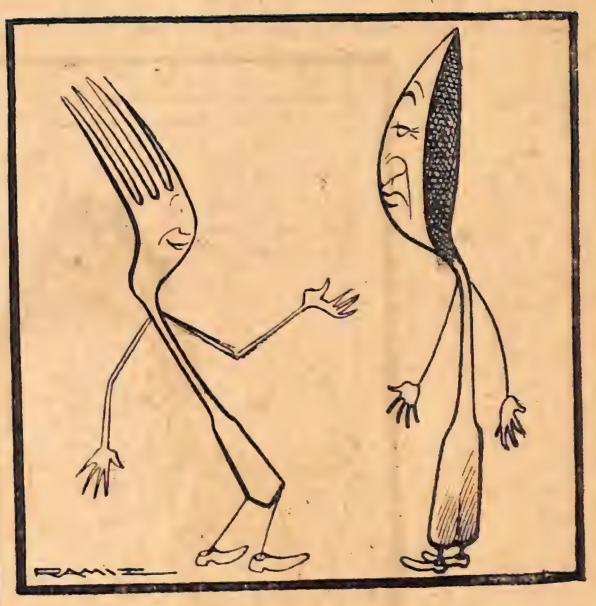

onuşuyor: ★

Ceviz — Aman bayan kızarmışsın...
Elma — Elbette, on kuruşluk kıymetim var, elli kuruşa satılıyorum!...

Palet — Ugurola yahu... Yeni bir tablo yapmıya mı koşuyorsun?..
Boya — Hayır, ihtiyar bir kadının imdadına koşuyorum!...

Çata! — Bu ne kir birader, yüzün hiç sabun görmedi mi?..
Kaşık — Nereden görsün, lokantada çalışıyorum!..

çamaşırları meydana çıkarıyorlar...
hep başkalarının çamaşırlarını çıkar-

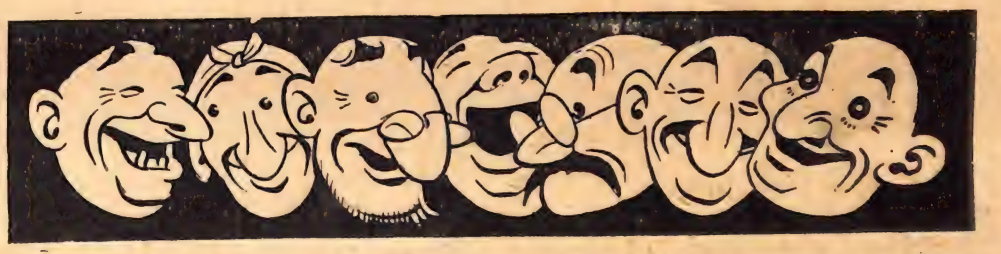

Bir idare adamı!..

(S..) genç ve demokrat bir vali idi. Bir türlü makamında oturmaz, mütemadiyen vilâyetin içinde devre çıkardı.

Bir gün küçük bir kasabaya uğramış, bir köşede bir mahalle kahvesine girmişti. Maksadı fakir halka konuşmak, dertlerini anlamaktı. Bir büyük idare adamının böyle biçare insanlarla konuşmasını en büyük bir fazilet sayıyordu.

(S..) kahveye girince bütün gözlerin kendisine dikilmesini, müşterilerin hayranlıkla yerlerinden fırlıyarak selâm vermelerini bekliyordu.

Fakat gariptir ki, buna hiç dikkat eden olmadı. Delikanlılar iskambillerini, tavlalarını oynuyorlar, ihtiyarlar kendi aralarında yarenlik ediyorlardı

Daha fenası oturacak yer de yoktu ve kimse kendi yerini vermiye davranmıyordu.

Vali, demokratlığına rağmen alındı, kızdı. Ne de olsa bukadarı fazla idi. Bahusus üzerinde en büyük devlet memuru sıfatını da taşıyordu.

Nargilesini çeken bir ihtiyara:

— Merhaba baba, dedi.

İhtiyar lâkaydane selâmını iade etti:

— Merhaba oğul...

— Sizin memlekette misafire yer vermezler mi?

— Burası ev değil ki oğul... Yer bulan oturur, bulamıyan ayakta bekler.

— Sen benim kim olduğumu biliyor musun?

— Kerametim yok ki oğul... Ne bileyim kimin nesisin.

— Arkamdaki polisten de mi anlamıyorsun be adam?

İhtiyar dişsiz ağzile gülmiye başladı;

— İyi dedin... Şimdi anladım. Sen Allahuâlem bir cahillik ettin. Polis seni mahpusaneye götürüyor.

NİÇİN SEVERMİŞ:

Nurullah Ataç, çok sevimli ve çok hoş sohbet bir adamdır. Bir gün dostlarından biri lâf arası sordu:

— Nurullah, küçük çocukları sever misin?

— Hepsini değil, sade ağlıyanları severim.

— Sebebi?

— Yanımdan götürürler de.

— Nişanlın yine değişmiş...
— Ötekini senebaşı balosunda kaybettim!...

Nasıl Geçti...

— Oh çok şükür geçti, geçti ama, bir de bana sor.

— Ne oldu? Geçen ne?.. Sana neyi sorayım?

— Allah allah, aydan mı geldin be birader, Yılbaşı nasıl geçti? Bendeniz 938 yılına nasıl ayak bastım? Mesele burada.

— Mesele burada ise ne duruyorsun, hikâye etsene...

— Edeceğim, edeceğim ama, neresinden başlıyayım, neresinde karar kılayım diye düşünüyorum.

— Pek mi karışık.

— İstediğin kadar....

— Ne âlâ, hadi anlat.

— Vallâhi lâf aramızda. Cumartesine çıkılacak gecenin mübarek Yılbaşının tam kendisi olduğunu unutmuşum. Bunu duyup da beni gerilikle, mürteecilikle itham etme. Dalgınlığıma ver.

İhtiyarlıkta bekârlık felâkettir.

— İhtiyarlığı kendine mi konduruyorsun?

— Tabiî azizim, ben genç sayılır mıyım?

— Vızır vızır.

— Eksik olma, sen yine öyle bil. Ne diyordum. Yorulmuşum, bizim Bodosun mezeci dükkânı mükkeml yerdir. Adamcağız gedikli müşterileri için bir küçük tezgâh uydurdu. Ruhsatiye aldı. Orada hafif hafif demlenmek, günün yorgunluklarını bertaraf eder. Üçüncü kadeh mi, dördüncü kadeh mi farkında değilim. Bodos:

— Remzi beem, besbellim saa ışmar eder şu herif?

Deyince ayıldım. Eski mektep arkadaşlarımdan 26 Hüseyin. Kucaklaştık, öpüştük.

— Ne tesadüf, ne tesadüf monşer, diye güldü, gökte ararken yerde buldum seni... Kel şans, kel şans. Haydi yürü bize gidelim. Yok... Yok, vallâhi olmaz... Billâhi darılırım... Refikayı da daha görmedin. Sana karımı takdim edeceğim.

Çaresiz yürüdük.

Hüseyin durmadan konuşuyor. Bir haftadır izimin üstünde imiş. Bir haftadır çalmadığı kapı kalmamış. İki kere de yazıhaneye uğramış. Eve telefon etmiş.

— Şöyle karşı karşıya mükemmel bir yılbaşı geçirelim, eski günleri şad ederiz, dedim, hey gidi mektep yılları hey.

Tünele bindik, Maçkada oturuyormuş. Çaresiz bir otomobil çevirdim. Yeni apartımanlardan birinin kapısına dayandık, asansöre bindik. İyi döşenmiş bir daireye girdik. Temiz pak bir hizmetçi, şık mobilyalar, halbuki lâf arası Hüseyin:

— İşlerim pek iyi gitmiyor, şöyle böyle geçiniyoruz, demişti.

Şöyle böyle geçinmek bu ise, darısı dostlar başına...

Refikasını görünce şaşırdım. Hüseyin ben yaşta, hattâ benden bir miktar da büyüktür. Ben ferah ferah elliye yaklaştım, Hüseyin bu toparlak rakamı çoktan aşmıştır. Yirmi, yirmi iki yaşındaki tombul taze ile ne demiye evlendi?

Daha fazla tefekkürata dalamadım. Karı koca etrafımı aldılar. Sözü, biri bırakıp öteki kavrıyordu. Bayan birteviye:

— Hüseyin hep sizden bahsederdi, diyor, sizi söyliye söyliye bitiremezdi. Kulaklarınız sık sık çınlarsa bilin ki, biz konuşuyoruz.

Kapı çalındı. İçeriye saçları ensesine dertop olmuş, yüzü pudra ile badanalanmış, kaşları yoluk, omuzları pamuk dolu bir oğlan girdi. Hatunla gözümüzün önünde sarmaş dolaş oldular. Züppe Hüseyni:

— Bonjur Beau frère!

Diye selâmladı. Bana da dönüp boyun kırdı. Bayan Hüseyin yeni geleni takdim etti:

— Kuzenim ressam Suat Renker.

Ben;

— Müşerref olduk, dedim.

O:

— Anşante Mösyö.. diye cevap verdi.

Hizmetçi kız «Haydi buyurun» deyince, kalktık bitişik odaya geçtik. Yeşil çuha örtülü bir masa. Etrafında dört iskemle, fişler, iskambil kâğıtları. Kenarda daha küçük bir masanın üstünde yarım kiloluk âdî bir rakı şişesi, kadehler, peynir, doğranmış elma, kuş başı kuş başı kesilmiş ekmek.

Bayan Hüseyin:

— Yılbaşı gecesi taliimizi deniyelim. Diye iskambillere sarıldı. Çarnaçar oturduk. Karı koca ışmar ediyorlar, züppe ressam kâğıtları istif ediyor, alabildiğine hile yapıyordu.

Rakı şişesi bitince masadaki poker parasından hizmetçiye verip tazeletiyorlardı.

Nekadar kaybetmişim farkında değilim. Saat onu vurdu. Kulak kabartan ev sahibesi:

— Aman geç kalıyoruz, ben hazırlanayım da şöyle çıkalım. Barlardan birine gidelim.

Dedi. Müsaade istiyecek oldum. Üçü birden üstüme çullandılar. Züppe oğlan:

— Emposible monbey, emposible, Vous êtes bien sympatique.

Sizi dünyada bırakmayız.

Diye kırıttı. Bayan:

— Ceee, der gibi bir görünüp bir kaybolmak âdeta insafsızlık beyefendimiz, dedi, giderseniz darılırım.

Hüseyin de altta kalmadı:

— Vallâhi de, billâhi de selâmı sabası keserim.

Diye tehdidi bastı.

Züppe oğlanla kuzini hanım ortadan bir müddet kayboldular. Neden sonra ikisi de tuvaletlerini tazeleyip geldiler. Hizmetçi vasıtasile otomobil çağırtıldı. Züppe oğlan ile ben hamfendiyi aramıza alarak içeri kurulduk. Hüseyin «Daha rahattır» diye şoförün yanına geçti. Meşhur barlardan birine daldık. Bay Renker ile bayan Hüseyin Işman - Işman bizim mektep arkadaşının soyadı imiş - hiç bir dansı kaçırmadan zıplarlarken, biz de eski hatıralardan açtık.

Bir aralık Hüseyin karısına Rumca hitap ederek şunları söyledi:

— Sevgilim, nerede ise elektrikler sönecek, bizimkinin yanından ayrılma, ayıp olur.

Refikai hayatı da ayni lehçe ile şöyle cevap etti:

— Daha ilk geceden o kadar müsaade etmiye gelmez, ben işimi bilirim. Sen onu gelecek hafta da bize davet et.

Benden bahsediyorlardı ama, ben Rumca bildiğimi sezdirmemek için başımı başka tarafa çevirdim. Saat on ikide ışıklar söndüğü zaman, Renker ile bayan Işman dans halinde idiler. Elektrikler yanıp yanımıza geldikleri zaman, oğlanın yanaklarında bayanın dudak izleri kırmızı kırmızı parlıyordu.

Ben «Ne olursa olsun» diye ihtara hazırlanırken, bayan Işman dünyanın en tabiî sesile:

— Şeri yüzünü silsene.. dedi.

Züppenin mendili de yokmuş, bizim Hüseynin ipek mendilini göğsünden çekti aldı.

Israrlara dayanamıyarak paydosa kadar oturdum. Tabiî anlarsın, hesabı görmek de bize düştü. Ressam oğlan durup dinlenmeden viski yuvarlamıştı. 77 küsur lira ödedim. Dışarıda yine üçü birden:

— Haftaya bekleriz. Cumartesi akşamı gözümüzü yolda koyarsan yandın dediler.

* * *

Arkadaşıma yeni sosyetenin monden çiftlerinden birile yılbaşı gecesi geçirmenin faziletini bir türlü anlatamadım. Beni dinledi, dinledi de:

— Sen o masalları bana yuttur, diye bağırdı. O Hüseyin olacak namussuz daha şimdiden: «Yılbaşı gecesini bizim enayi Remzide geçirdik. Hımbıl yüz liraya yakın para kaybetti. Allah budalaları eksik etmesin», deyip duruyormuş. Monden aile mi? Yere batsın.

İspinoz

AÇ GÖZLÜ MÜŞTERİ:

Japon — Garson, bundan büyük armudunuz yok mu?...

Tramvaycının ruyası: — Şehremaneti... İnecek yok, çek!...

Dört Ayaklı Adamlar: Asil

Dört ayaklı adamlardan «Zengin» ile «Muharrir» i yazdım. Şimdi bu serinin üçüncü mühim şahsına geldik. Bu zat «Asîl» dir.

* * *

Bıyıkları Alman usulünce kıvrılmıştı Plâstron kravatının üstünde inci iğne donuk bir ışıkla parlıyor. Yandan düğmeli potinleri, eldivenleri ve bastonile moda camekânından fırlamış bir manken gibidir. İki Kadana koşulu parıl parıl arabasında kokorozlu Beyoğlu madamlarına bıyık burarak dolaşır.

Paşa babasının Establı âmire yanaşmalığından türediği erbabınca malûmdur ama, beyzadem burala yanaşmaz. Pederin dangul dungul Siirt lehçesine dayanarak, Şeriflik iddiasındadır. Onun hikâyesine göre peder dosdoğru Peygamber sülâlesinden azmadır. Sahaflar çarşısında ter döküp, «Envai türlü» toz toprak yutarak bulduğu Şecere misali bir parşömen parçasında nasılsa bir «Halil İbrahim» ismine raslayınca bu yolu tutturmuştur. Lui kenz stilinde döşenmiş höcrei iştigaline kabul ettiği dostlarına bu parşömeni ne yapar yapar gösterir, bin iki yüz küsur senelik sülâlesini adlı adınca okur. Kâffesinin resmini bulamadığına hayıflanır. Fakat çok şükür yine Bitpazarından peydahlanma birkaç taş basması paşa resmile, bir, iki minyatür kopyası imdadına yetişmiştir.

Geyik avlıyan halife amcasile, yayvan kaplarda şarap nuş eden halife dayısını bu minyatür müsveddelerile isbat eder. Şu baş köşeye asılan koca sarıklı, sert bakışlı Arap cengâveri de Mekkede bir vakitler saltanat sürmüş dayılardan biridir.

Lâf arası:

— Asıl mühim olan mesele, sülâlemin beygir şeceresini zayi etmiş olmasıdır, der, Size masal gelir ama, biz Araplarda asîl olanların beygir şeceresi de beraber yürür. Pederin Establı âmire kumandanlığını kabulü de bu yüzdendir.

Valideye gelince: Süt besüt Kafkas prenslerinin tohumundan inmedir. Validenin validesinin kızkardeşi öylesine güzelmiş ki, hüsnüânı dillere destan imiş ve nihayet El gazi İbnilgazi sultan İbnissultan padişahı cihan ve cennetmekân Abdülmecit hanın kulağına ilişmiş. Ne etmiş etmiş, Rus Çarile uzun muhaberelerden sonra Deraliyyeye celp eyliyerek çatır çatır nikâhlamış. İşte bu mübarek hatunun sulbünden Abdülâziz han tevellüt eylemiş. Baş kadın efendi ağaç dalından nüzul etmedi ya, bir de hemşirei ısmet vesimesi mevcut. İşte bizim valde bu hemşirenin kerimesinden doğmadır.

Pederin halayık eskisi püskürme benli, mahalle karısı kılıklı refikai hayatı böyle bir maziye malik olduğunun bizzat farkında değildir ama, bunu selâmlıkla ağırlanan eş dost nereden bilecek.

* * *

Asîl delikanlı Osmanlı İmparatorluğunda asalet ünvanlarının neden alıp yürümediğine, kontların, düklerin, markilerin, baronların neden türemediğine şaşmıya başladığı devirlerde idi ki, birdenbire hürriyet ilân edildi.

Hürriyet ilân edildi demek dile kolay.

Kıymetler de değişti. İlk hızla saray mensupları tel'in edilmiye, bilâ tefrik din ve mezhep yetmiş iki buçuk millet kardeş sayılmıya başlandı. Fakat bu hercümerç pek az sürdü. Hele «Gök bayrak» romanının tercemesinden sonra Cengiz devri tekrar açıldı. Gökhan, Yerhan, Suhan, Oktay, Karatbay, adları aldı yürüdü.

İşte bu devirde, bizim asîl valde tarafından tevarüs eylediği çekik gözlerin, fırlak elmacık kemiklerin faydasını gördü. Höcrei iştigalinden sakallı Arapların resmini, minyatürleri

sürdü attı. Yerlerine düşük bıyıklı, posteki elbiseli Hün cengâverlerinin frenk tarihlerinden sökülüp çerçevelenme resimleri koyuldu. Yeni şecre şöylece tashih ve tadil edildi:

— Baba tarafından cenne mekân Cengiz hana dayanırız. Orhon kitabelerinde sülâleme mensup üç bahadırın adı vardır. Valde zaten Türkistanlı. Hem başkaca şahit istemez, Cengiz sülâlesinden geldiğim suratıma bakılınca gün gibi meydana çıkar.

İşte fırlak elmacıklarım, işte düşük bıyıklarım. - Sahi az daha unutuyorduk, Vilhemvari bıyıklar yine kozmatik kuvvsetile çeneye doğru çekilmiştir, ben Cengiz hanın su karışmamış ahfadındanım. Çang-tu Venç-pu'dan geçenlerde bir mektup aldım. Amcazadem, «Orada ne duruyorsun, buraya gelip obaları etrafına toplasana, Cengiz'in gök bayrağını çıkarsana» diyordu. Şimdilik düşünüyorum, tahkikat yaptırıyorum. Eğer oraca vücudüm elzem ise, gidip milletimin başına geçeceğim. Şu Rus Çarlarına alimallah duman attıracağım, Çini fethedeceğim.

* * *

Mütareke devrinde asîl delikanlımız ciddî bir zat olmuştu. Harp sonrasının filiz kırandan beter, «Kıral kıran» fırtınaları, kıralları sapır sapır dökünce asalet ibresini başka taraflara çevirdi.

Bir müddet Lenin'le amca çocuğu olduğunu ilân etti. Bunu nedense pek beğenmediğinden, sözü cenevizlilere geçirerek bir ucunu İtalyaya dayadı, Benito Musolini ile dayı zada olduğunu ileri sürdü. Anadolu harekâtı sırasında Anzavurla çerkez Etemin en yakın akrabası geçindi. Fakat Çerkezlikle kozmopolitlik pek ömürsüz çıktılar, sökmediler.

Türkiyede zaferden sonra yahudi düşmanlığının, istilâ arzularının doğuvermemesi hazreti epey şaşırttı. Ne olacağını, asaletini nerelere bağlayıp perçinliyeceğini sezemediği için durakladı.

* * *

Fakat, birkaç zaman evvel, Almanyada tahsil edip buraya su katılmamış nasyonal sosyalist dönen kibar evlâtlarının yanında yüzde yüz halis kan bir Ârî olduğunu iddia ve isbat eylediğini duydum.

* * *

Şimdi belki de Eti İmparatorlarile kardeş çocuğu idüğünü ballandırmaktadır. Asîl adam bu, soysuz, sopsuz kalacak değil ya..

Kulak misafiri

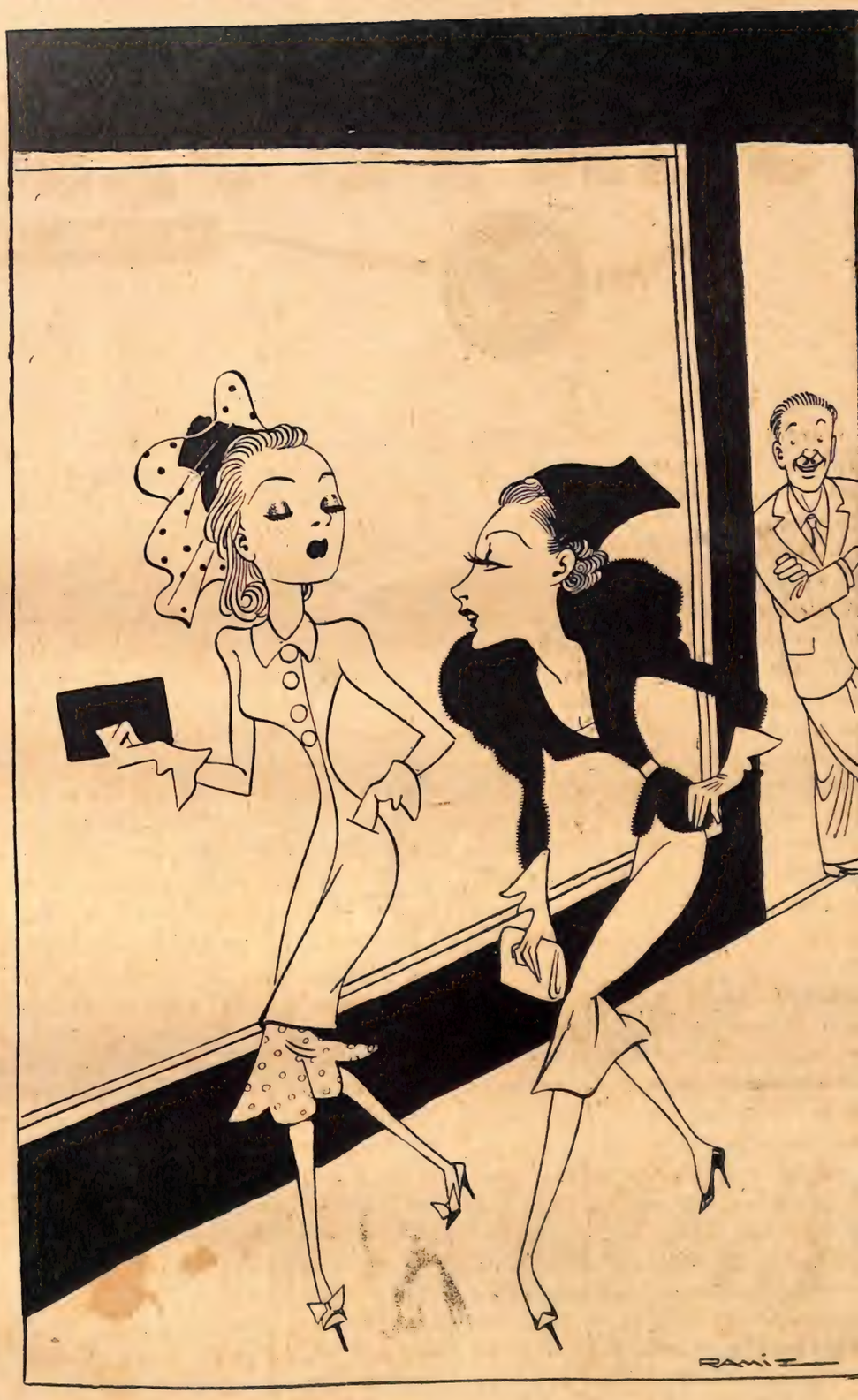

— Yeni moda şapkaları gördün mü?..
— Hayır, dün akşamdanberi sokağa çıkmadım!...

El çabukluğu

Her sene Avrupaya seyyah gider, dönüşte görüp geçirdiklerini ballandırarak anlatırdı.

— Münihte bir yaşadık ki..

— Niste gördüklerimi dille tarif edemem.

— Ah Viyana, vah Viyana..

— Parisin menendi yoktur ha!

Avrupaya bir iş için gidecek ahbaplarından birisi hazretin ihtisasından istifadeye karar verdi, evine uğradı:

— Azizim, dedi, Viyanaya gitmek istiyorum, hangi otele ineyim?

— Dur hele dur... Bir mükemmel otel var ama adını bulamadım.

Yerinden kalktı, büfeyi açtı. Bir deste peşkir çıkardı. Kenarlarındaki damgayı heceliye heceliye:

— Ruayal otele in, dedi, bana pek ucuz geldi. Roayal'a in.

SAHTE SERSERİ

Yazan Ta-Ka

MACERA AŞK VE EĞLENCE ROMANI..

— 1 —

Milyonerlerin bütün dünyada modadası geçiyor. Amerikan filimleri bile böyle zevatın yavaş yavaş yakasını bırakıyorlar.

Kâşanelere, otomobillere, yatlara, çek defterlerine, renk renk metreslere malik olan bu adamlar da hapı yuttu. İhtiyarsa koca göbekli, pişmiş kelle suratlı, gençse dejenere, şımarık tasvir edilen milyonerlerin hikâyesi artık kabak tadı vermiş sayılır.

Velâkin bizde milyoner denilen mahlûk henüz palazlanmadı. Paracığı yedi rakamla sayılan üstatların mevcudiyeti kulaktan kulağa şayi ise de, biz henüz milyoner olmayı ayıp sayıyoruz ve milyoner olanlar bu mazhariyetlerini ilân etmiye henüz sıkılıyorlar.

Şu halde başka diyarlarda modası geçen milyonerler, bizde daha moda bile olmamış demek. Hem canım, hangi moda var ki, başka diyarlarda ipliği pazara çıkmadan, eskiyip pörsümeden memleketimize gelir?

İşte bu mukadder âkibetten cesaret alarak ben bu romana bir milyoner kahraman koyuyorum.

Yalnız bizim milyoner Amerikadaki emsali gibi boyacılıktan, gazetecilikten, gazete müvezziliğinden, hattâ muhabbet tellâllığından ve daha buna yakın bir takım bulanık işlerden kıt kanaat para biriktirip dünyalık toplamamıştır.

Adını - hatırınız için - Ahmet Yarar koyduğum bizim milyoner, meteliksiz bir babadan doğdu. İptidai mektebine kâh takunya, kâh şıpıtık terlikle devam etti. İmtihanda alnının terile muvaffak olarak bir sultaniye leylî meccanî girdi. Son sınıfta iken pederi - sizlere ömür - göçtü gitti. 121 Ahmedi dünya yüzünde yüzünü bayramdan bayrama gördüğü sert amcası ve ihtiyar dadısı Ayşe hanımla yapayalnız bıraktı. Ahmet Yarar, Üniversiteye iltifat etmiye meydan bulamadan hayata atıldı. Bir bankanın hesabı carî kısmına yerleşti. Eline ayda tastamam 60 lira geçiyordu.

Bu hayat tamam on beş küsur sene sürdü. Günlerden bir gün - mükemmel bir bahar günü - hazreti bankadaki masasından kaldırıp süre süre Noter huzuruna götürdüler. Kalp sektesinden vefat eden bekâr Amca beyin tereke hesapları önüne oturttular. Ahmet Yarar, ilk defa bankada kafa patlattığı hesapların faydasını gördü. Noteri şaşırtan bir soğukkanlılıkla en karışık mizanların altından kalktı. Ve bir iki ay içinde Türkiyemizin en çok satan bir yevmî gazetesile müteaddit maden ve gemi şirketi hisselerine, bankada adedi iki yüz bini çoktan aşan liracıklara kondu. Milyoner olup meydana çıktı. Cennetmekân amca beyin biraderine de, yeğenine de yan bakmıya, güler yüz göstermiye neden vakti olmadığı o saat anlaşıldı.

Amca bey Abdülhamit devrinde münakasa işlerile meşgul olmuş, servetin çekirdeğini gübresi bol bir toprağa vaktile gömesini bilmişti. Büyük harpte, harp zenginlerinin en kudretlisi, fakat yine en gösterişsizi amca beydi. Milletler seferberlikte nasıl kan döktülerse, tali de Amca beyin kasalarına ayni mebzuliyetle altın boca etmişti. Harp sonunda, apışarak o zamana kadar topladığını kaşla göz arasında kaybetmiyen bir tek bahtiyar ararsanız yine Amca beyle karşılaşırsınız. Birdenbire ve alabildiğine açılan gümrük kapılarından en evvel Ahmet Yarar'ın amcasına ait dağ gibi balyalar, sandıklar girdi. Mütareke devrinde kurduğu müesseseler, harptekileri gölgede bıraktı ve artık rekabetten falan perva etmez bir hale gelince kalp sektesinden göçtü, gitti.

İş başına biricik varisi Ahmet Yarar geçtiği zaman, vaziyet işte bu durumda idi.

Şirketler okadar büyük bir ferasetle kurulmuş, sermaye öyle üstadane yerleştirilmişti ki, bahtiyar mirasçının vaziyetini dünya buhranı bile sarsamadı. Bilâkis küçük rakiplerini silip süpürmesi bakımından ekmeğine bir miktar tereyağı daha sürdü.

Ahmet Yarar, fıtreten kanaatkâr, neşeli, hoş sohbet bir adamdı. Karısı genç yaşında vefat edip kızı Belma ile yalnız kalınca kıl kadar şaşırmadı. Sayısını kendisi de pek aklında tutamadığı emlâkinin idaresini muktedir ve namuslu bir avukata bıraktı. Gazetesinin başına hakikaten liyakatli direktörler, tahrir müdürleri, muharrirler getirdi. Meclisi idare âzalıklarından:

— Başka zavallılar da sebeplensin diyerek topyekûn istifa etti. Bebekte muhteşem bir yalı yaptırdı. Yalının içi de, yüzü de, bahçesi de dillere destandı.

Ahmet Yarar, kırk beş yaşlarında dinç, sevimli bir adam olduğu halde sosyetelere ayak atmıyor, bu yalıda kızı Belma, dadısı Ayşe hanım ve amcasının eski uşağı Sadıkla beraber gürültüsüz bir hayat sürüyordu. Muazzam bir otomobil almıştı. Şoför Ali de kafa dengi, babacan bir çocuktu. Ahmet Yarar, zengin olunca etrafını saran dalkavukları çabuk dağıtmış, kızlarını kendisile evlendirmek istiyen mendeburlar alayına yüz vermemiş, türlü kepazelikler cereyan eden sosyetelere ayak basmamıştı. Bütün zevki yazın Boğazda balığa çıkmak, kışın uzun av partileri yapmaktı. Akşamları birkaç kadeh rakı yuvarlar, yemekte hâlâ kurufasulye ile pilâva, tarhana çorbasına bayılırdı.

Bizim Ahmet Yarar, hakikî milyonerlerdendi ama, gerek ahlâk, gerek düşünce, gerek duygu cihetinden gözünü haset bürümüş zengilere benzer tarafı yoktu. Yani o da senin, benim gibi insandı. Halis muhlis bir insan.

İşte okuyacağınız macera, böyle bir milyonere aittir.

— 2 —

— Vay Nuriciğim, seni gören ne olur?

— Ne olacak, işleri üstüste uğursuz

gider de kepaze olur.

— Yine keyfin yok. Yine birisine tutulmuşsun. Sen böyle şeylere aldırmazdın ama...

— Bırak Allasen, kan beynime sıçrıyor..

— Gel bir çay iç... Aklın başına gelsin. Sana böyle somurtmak hiç yaraşmıyor be Nuri.

Nuri, ince pardesüsünü, omuzundaki karları silkeliyerek çıkardı. Bir iskemlenin üstüne attı. Kahvenin sıcak havasında şıpır şıpır sular damlıyan şapkasını da üstüne yerleştirdi. Gür siyah saçlarını parmaklarile tarıyarak arkadaşının karşısına oturdu. Ahbabı:

— Yak şuradan bir cıgara, çay mı, kahve mi?

Diyerek paketi uzattı. Ve;

— Çoktandır ortada yoksun, dedi, geçenlerde bizim Receple beraberdik, hep senden bahsettik. Boşta olduğunu söyledi.

Osman Nurinin sevimli yüzü biraz daha asıldı. Elindeki sigarayı masanın mermerine sert sert vurarak cevap verdi:

— Hem de az buz değil, tamam iki buçuk senedir boştayım. Dile kolay Hasan, tamam iki buçuk sene... Çok şükür çalışırken beş on para toplamıştık da kimseye minnet etmeden süründük.

— Annen ne âlemde?..

— Uğraşıyor fakir, evin alt katını kiraya verdi. Şikâyet etmiyor ama, bir de bana sor.

— Peki, öteye beriye başvurmadın mı? Bir zamanlar bir Amerikan şirketinde çalışıyor diye duydumdu. İlân işleri mi yapıyormuşsun, böyle bir şey?

— Evet, şirketin reklâm tarafile meşguldüm. İyi para veriyorlardı. Fakat yürütemediler. İşi tasfiye ettiler. Ogün bugündür, boştayım. İlâncılığı bir türlü ciddiye almıyorlar. Ticaret mektebinde istikbali olan meslektir diye hep ona çalışmıştım. İşsiz kaldıkça inadım arttı. Bu yakınlar artık iyiden iyiye karar verdim, ya açlıktan gebereceğim, yahut da ilâncılığın ticarette ne mühim bir şey olduğunu bu memlekete isbat edeceğim.

— Pekâlâ edersin, edersin ama, sen artık her gün böyle burnundan kıl alınmaz, suratı ters mers mi dolaşıyorsun? Yoksa bundan ayrı bir şeye mi canın sıkıldı.

— Sıkılmıyacak gibi değil ki birader. Dinle de hak ver. İş yok, güç yok ne yaparsın. Biz de can sıkıntısile gazete bilmecelerine düştük. Bizim mahalle kahvesine her gün bir «Celâdet» gazetesi gelir. Onun bilmecelerini yapıyor, müsabakasına iştirak ediyordum. Yolum Babıâliye düştükçe kuponlarla beraber idarehaneye bırakıyordum. Geçenlerde bir büyük müsabaka tertip etti. Alelusul iştirak ettik. Bu sabah bir de ne göreyim, birinci ikramiyeyi kazanmamış mıyım?

— Vay, canın buna mı sıkılıyor?

— Dinle be yahu, birinci ikramiye nedir biliyor musun? Uludağdaki Büyük Kar otelinde on beş gün yan gelmek. Gidip gelme masarifi, oradaki ücret hep gazeteye ait.

Cebinden bir büyük zarf çıkardı.

— İşte biletler, işte otel müdüriyetine yazılan tezkere. İşte şimdi tasdik ettikleri fotoğraflı vesika... Hepsi tamam.

Hasan Nurinin suratına tuhaf tuhaf bakarak:

— Sen âdeta çıldırmışsın Nuri, dedi, bilhassa senin gibi işsiz güçsüz bir adam bunu devlet bilmelidir. Hiç olmazsa on beş gün bir şey düşünmeden yaşıyacaksın. Yoksa senin benim gibi adamların büyük kar otelinde ne işi olur ki...

— Bir yandan da buna sıkılıyorum ya... Oraya para yemiye gelmiş bir sürü züppe zenginin arasında ben ne halt ederim. Hem benim Uludağda keyfedecek zamanım mı? Sabahleyin gazetede adımı görünce akıl bu ya sevindim. «Gidip gazete müdürünü göreyim, orada benim için harcıyacakları paranın bir kısmını elime versinler, sulh olayım, hakkımdan, hukukumdan vazgeçeyim» dedim. İşte o hızla Babıâliye indim. Müdürün kapısına dayandım. İçeri daldım. Adımı söyleyince yerinden sıçradı. Elimi kuvvetli kuvvetli sıkarak:

— Vay efendim vay, demek gazetemizin en talili okuyucu sizsiniz ha... Diye sırıttı, memnun oldum efendim, vallâhi kendim kazanmış kadar sevindim. Oh, oh ne âlâ... Kâfir Uuludağ, tam da mevsimidir hani. Tam da mevsimidir.

— Devam edecek —

— Nafile beni dalgaya düşüremezsin! İş kanununu okudum. Yediden sonra ne terzi var, ne de şapkacı... Eve erken gelmezsen tepelerim!...

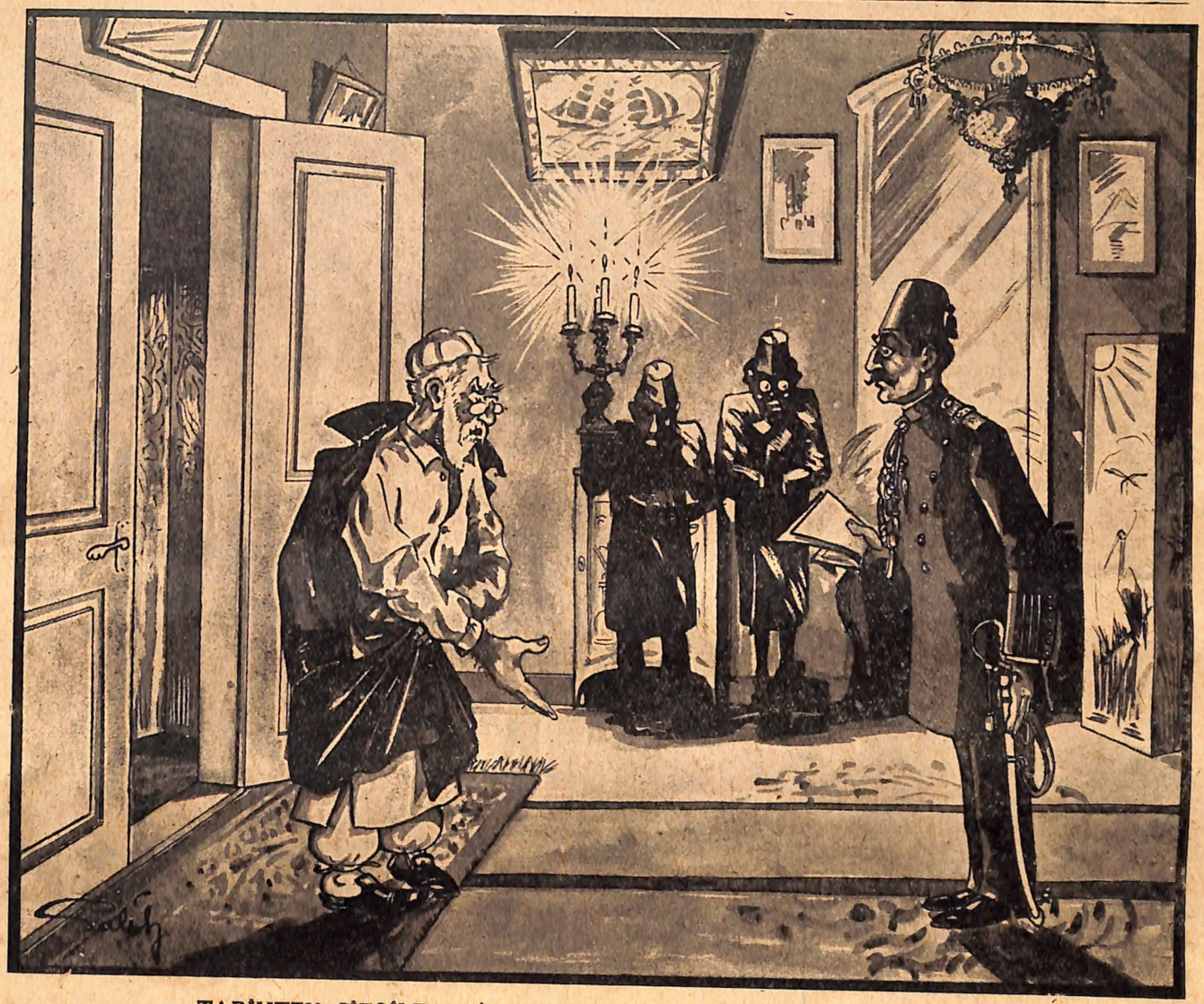

TARİHTEN ÇİZGİLER: BİR GECE YARISI SADRAZAMIN KONAĞINDA:

Babı vâlâyi seraskeriden gelen yaver — Paşa hazretleri! Gece yarısına doğru alınan bir şifrede Malisörlerin isyan ederek (Kaçanik) boğazında bir tabur askerimizi muhasara ettikleri bildiriliyor. Serasker paşa hazretleri keyfiyeti müstacelen zatı samii sadaretpenahilerine arzediyorlar...

Sadrazam — Bu ne saygısızlık? Devleti Aliyyei Osmaniyenin koca sadrazamı bir tabur asker için gece yarısı haremdeki yatağından kaldırılır mı? Haydi gidin, Bahriye nazırı paşaya emrimi söyleyin, yarın sabah zatı şahaneden iradesini istihsal edebilirse, Kalei sultani'e boğazındaki gambotlardan birini (Kaçanik boğazına) göndersin!...

«Çalışmak» ile, «Burun sokmak» daima yanyana yürürler. Şukadar ki: Siz çalışırsınız, başkaları hep burun sokar.

★

Haykırmak: Boğazını paralamaktır ki, hanendelere para kazandırır, çocuklara dayak yedirir.

★

Hakikatte hiç kimse gazetelerin yazdığı kadar büyük ve küçük değildir.

★

Tarihten Çizgiler:

●●●

Sarayda Komik sahneler!.

Geçen yılların şimdi bize gülünç gelen sahnelerini çok kuvvetli buluşlarla tesbit eden kıymetli sanatkâr ressam Salih, mecmuamız için,

SARAYDA KOMİK SAHNELER

ismi altında harikulâde nefis bir karikatür serisi hazırlamaktadır. Gelecek haftadan itibaren neşre başlıyacağımız bu seriden birkaçını kaydediyoruz.

- **Mesut koş, ruyacı başıyı çağır...**
- **Sarayda Haremağasına falaka...**
- **Yine Kadın efendi ile çekiştik...**
- **Cezayiri Bahrisefit elden gitmiş...**
- **Millet dediğiniz bu mu?..**
- **Düşman donanması boğazda...**

Radyolin

Dişlere hayat verir

Ancak

Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlak fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metotla takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

Neşesiz ve Kırgın

Başı, Dişleri Ağrıyor

Halbuki bir tek

GRİPİN

Alsa bütün ağrılar geçer, rahat eder.

Ağrılar-Romatizma-Nezle-Grip

GRİPİN

Karşısında derhal ric'ate mecbur olur.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

Markamız Sağlamlık ve

Ucuzluğun teminatıdır

Erkek ve kadın kumaşları

Kunduralar, Saraciye, Hazır elbise, Tuhafiye eşyası vesaire

YERLİ MALLAR PAZARLARI

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Sahibi: Sedat S. — Umum Neşriyat Müdürü: T. Şükrü

KARİKATÜR

— Ne zamandanberi çekiyorsun?
— Evlendim evleneli !..